

Nära vård

Tillsammans utvecklar
vi hälsa, vård och omsorg

Lisbeth Löpare-Johansson
Samordnare Nära vård
Sveriges kommuner och regioner

**HÄLSA ÄR ATT I GLÄDJE VARA UPPTAGEN
AV SINA LIVSUPPGIFTER**

GADAMER (TYSK FILOSOF)

Nära vård en Fokusförflyttning

Målbild

Inriktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform Riksdagsbeslut nov 2020

”Hälso- och sjukvården bör ställa om så att **primärvården är navet** i vården och **samspekar** med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten.

Målet med omställningen av hälso- och sjukvården bör vara att patienten får en **god, nära och samordnad** vård som stärker **hälsan**.

Målet bör också vara att **patienten är delaktig** utifrån sina förutsättningar och preferenser och att en **effektivare** användning av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås.”

Nationellt primärvårduppdrag 1 juli 2021

1. tillhandahålla de hälso- och sjukvårdstjänster som krävs för att tillgodose vanligt förekommande vårdbehov
2. se till att vården är lätt tillgänglig,
3. tillhandahålla förebyggande insatser utifrån såväl befolkningens behov som patientens individuella behov och förutsättningar,
4. samordna olika insatser för patienten i de fall det är mest ändamålsenligt att samordningen sker inom primärvården
5. möjliggöra medverkan vid genomförande av forskningsarbete

Inriktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform, riksdagsbeslut nov 2020

Flera Nära vård utredningar

- Informationsöverföring inom vård och omsorg (31 maj 2021)
- Utredningen om ökade förutsättningar för hållbara investeringsprojekt i framtidens hälso- och sjukvård (31 aug 2021)
- Utredningen om en sammanhållen god och nära vård för barn och unga (1 okt 2021)
- Samsjuklighetsutredningen (30 nov 2021)
- Tillgänglighetsdelegationen (15 maj 2022)
- Äldreomsorgslag (30 juni 2022)
- Propp: Ökad kontinuitet och effektivitet i vården november -21

Budgetpropp 2022 - Nära vård

Stödet till regioner och kommuner i arbetet med att stärka den nära vården består.

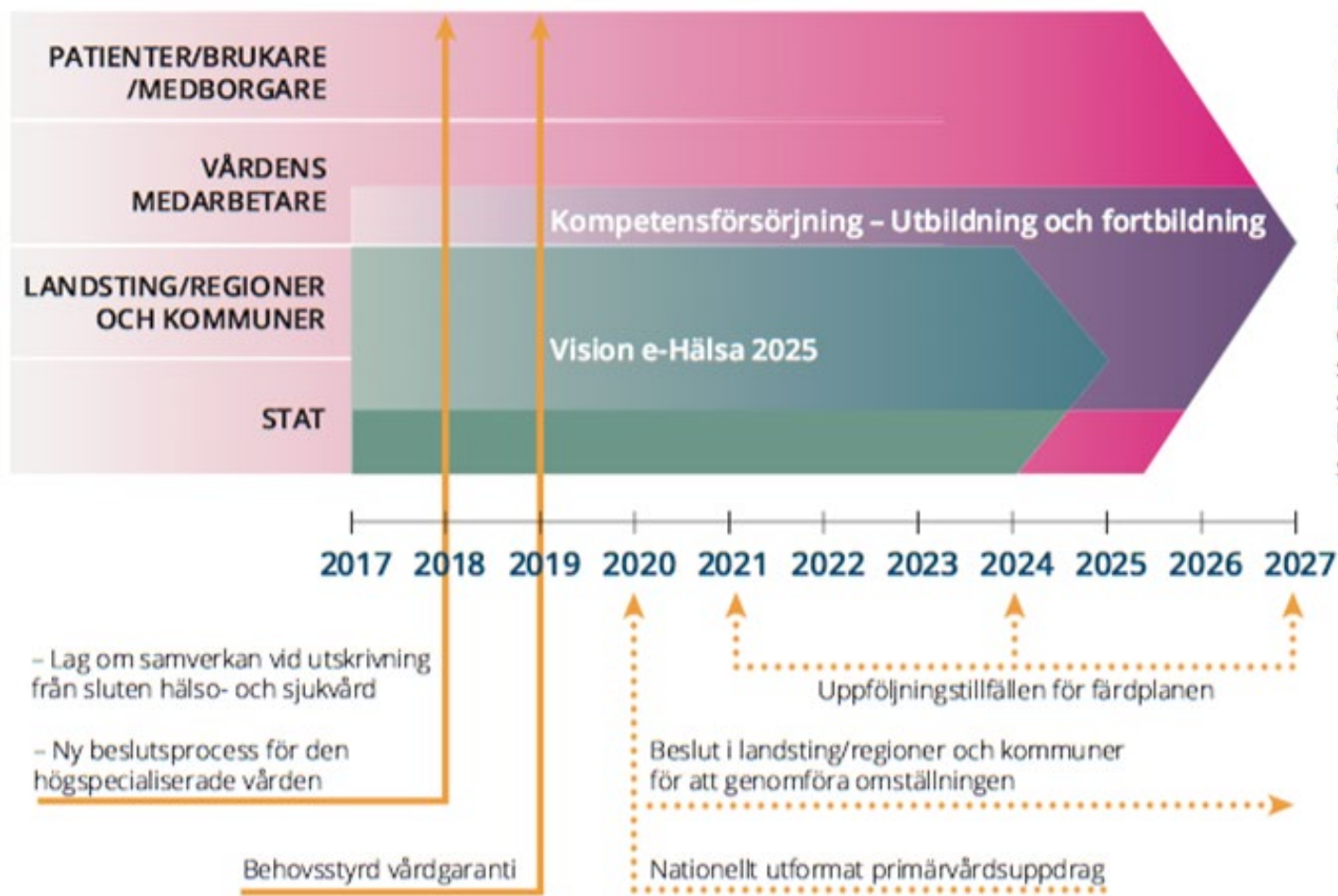
- Primärvården som nav ca **3 miljarder kr** (årliga anslag) både kommun och region
 - **300 miljoner** 2022- glesbygd och nationell listningstjänst
 - Kompetensförsörjning hälso- och sjukvård ca **3 miljarder kr**
 - Utbildning till specialistsjuksköterska inkl **400 miljoner kr**
 - Ambulans **100 miljoner** kr. (region)
-
- Regeringen avser dessutom att tillföra särskilda medel för att stärka primärvårdens arbete med psykisk ohälsa.
 - + Äldreomsorgens ca **8 miljarder kr** (kommun)

Hur långt har omställningen kommit?

God och nära vård (SOU 2017:53)

Figur 8.1 Från akutsjukhus till nära vård

Målbild

Målet är att patienten får en **god, nära och samordnad vård och omsorg** som stärker hälsan. Målet är också att patienten är **delaktig** utifrån sina förutsättningar och preferenser. **Primärvården** är **navet** i vården och omsorgen och samspelar både med annan specialistvård på och utanför sjukhusen, med övrig kommunal hälso- och sjukvård och med socialtjänsten.

Sammanfattande analys omställningen dec-2020

- **Maktförskjutning från organisation till invånaren**
Förflyttningen mot **personcentrerad vård är påbörjad** och flera regioner och kommuner reflekterar över den kulturförändring som det innebär. Det är viktigt att fortsätta belysa att utvecklingen av digitala lösningar som stödjer personcentrering måste gå hand i hand med en kultur- och verksamhetsförflyttning.
- **Mobilitet som förflyttar kultur och verksamhet**
Det finns en **stark positiv utveckling** och därmed potential att sprida arbetssätt med mobila team mellan aktörer, involvera fler aktörer i vårdkedjan. Dags för **konceptualisering och storskalig spridning av mobila team.**
- **Användning av digitala tjänstelösningar och dess effekter**
Det finns en **stark utvecklingstrend**. Det gemensamma lärandet och utvecklingen kan öka för att **undvika att invånaren möts av olika lösningar beroende på var hen vänder sig.**

Klara Palmberg –Broryd och Hanna Elving

Sammanfattande analys omställningen dec-2020

- **Från vård till hälsa och förflyttning mot det förebyggande**
Pandemin har inneburit att aktiviteter skjuts på framtiden, men arbete med hälsa snarare än vård pågår i olika utsträckning och på olika nivåer. Det finns flera goda exempel där **barnhälsovården utmärker sig**.
- **Systemledning på mikro och makro nivå**
I samtliga län finns en systemledning och arbetsmetoder med koppling till *Nära vård*, men det finns en **stor skillnad i mognad och hur stark kopplingen mellan mål och verksamhet är**. Det märks bland annat i hur mål och uppföljning beskrivs. I en majoritet finns eller utvecklas **länsgemensamma målbilder**. Det finns potential att öka likvärdigheten genom att involvera privata aktörer mer. Det är tydligt att SKRs arbete och stöd används av många och påverkar verksamheterna.

Nära vård i sikte? Myndigheten för vård och omsorgsanalys

1 okt -21

Slutsatser

- Det finns få indikationer på att omställningen så här långt har lett till måluppfyllelse.
- Ur ett patientperspektiv finns ännu få tecken på att omställningen inneburit förbättringar.
- Ur ett systemperspektiv har omställningen bara lett till mindre förändringar när det gäller ekonomiska resurser, kompetensförsörjning och vårdkonsumtion, men en kostnadsökning ses i kommunernas hälso- och sjukvård.
- Ur yrkesverksammas perspektiv kvarstår kända brister när det gäller arbetsbelastning, bemanning och tillgången till kompetens, i primärvården.
- En mängd aktiviteter pågår men omställningen tycks inte hittills lösa grundproblemen i primärvården.
- Hos patienter och yrkesverksamma finns ett brett stöd för omställningens mål och en stor efterfrågan på förbättringar.

Systemledning

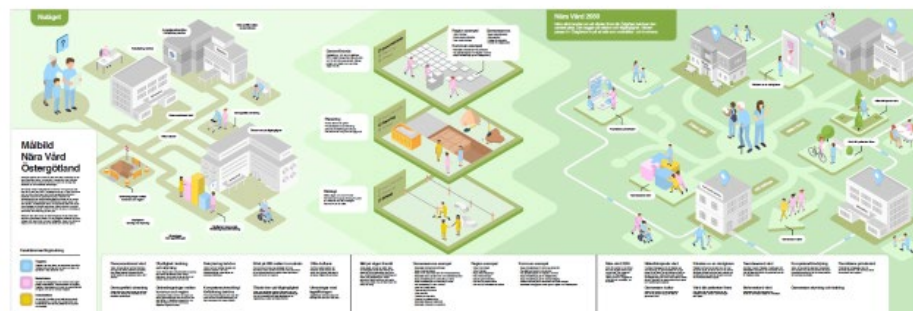

Samverkan kommun och region

Gemensamma målbilder växer fram

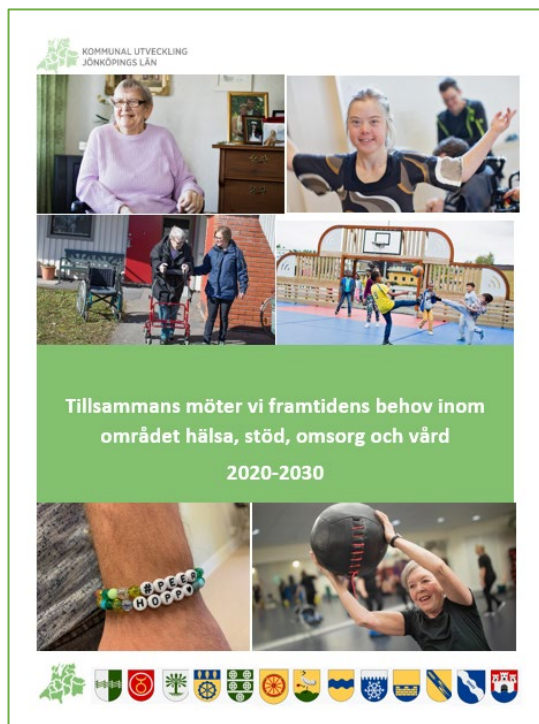

Visuell målbild nära vård Östergötland

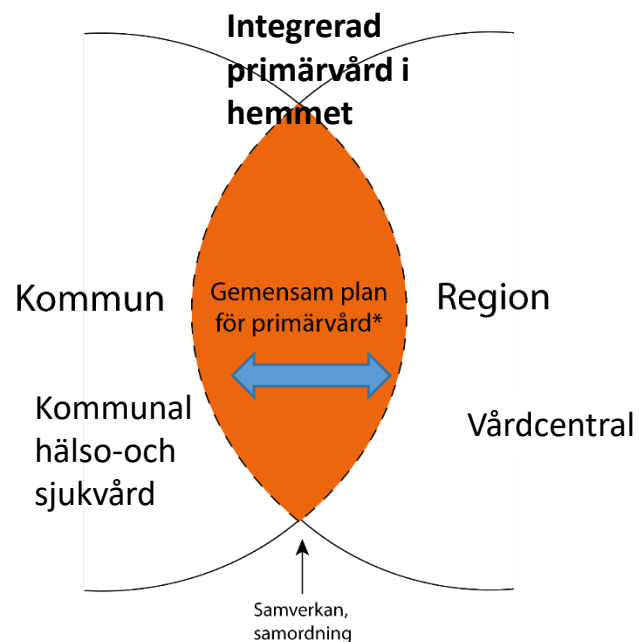

Gemensam plan för primärvård

Samtidigt har båda huvudmännen sitt eget jobb att göra

Samverkan Kommun/Region för omställning till Nära vård

*Referens: Huvudbetänkande för utredningen God och nära vård, Anna Nergårdh

Anette Nilsson, Anneli Forsgren, Jonas Almgren

Från uppropad till Välkommen hem till mig

- Mobila Nära vård team
- Hemsjukvårdsteam
- Palliativa team

Hemmonitorering Jämtland -Härjedalen

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jamtland/maggie-vardar-sig-sjalv-med-digitala-verktyg-i-hemmet-jag-har-tappat-min-dodsangest>

Specialistkonsultation Kalmar

- specialist i ortopedi
- tillgänglig för primärvården via video
- måndag till torsdag kl 09.00-16.00, fredagar kl 09.00-14.00
- trepartssamtal patient, ortoped, allmänläkaren

Se också vårdsamordnare i psykiatri

Barnets bästa i Kronoberg

- Utgår från barnets behov
- Vård, socialtjänst, skola, polis
- Länsövergripande processledare
- Tre verktyg

Barnens bästahjulet

Barnensbästa-ansvarig

Barnets plan

Förlaga: Getting It Right For Every Child (GIRFEC)-
Skottlandsmodellen

Patientkontrakt Jönköping

- Politiskt beslut
- Utvecklingsledare
- Utveckla SIP-arbetet i kommun och region för barn/unga, äldre, personer med psykisk ohälsa
- Fast vårdkontakt
- Exempel: år 2020 - personer i riskzon för att bli inlagda, samtal primärvård och hemsjukvård –alla fick ett patientkontrakt

Kunskapsstyrning och Nära vård

Kunskapsstyrning

Samverkan för en mer
kunskapsbaserad, jämlik och
resurseffektiv vård

Nära vård

”Målet med omställningen av hälso- och sjukvården bör vara att patienten får en **god, nära och samordnad** vård som stärker **hälsan**.

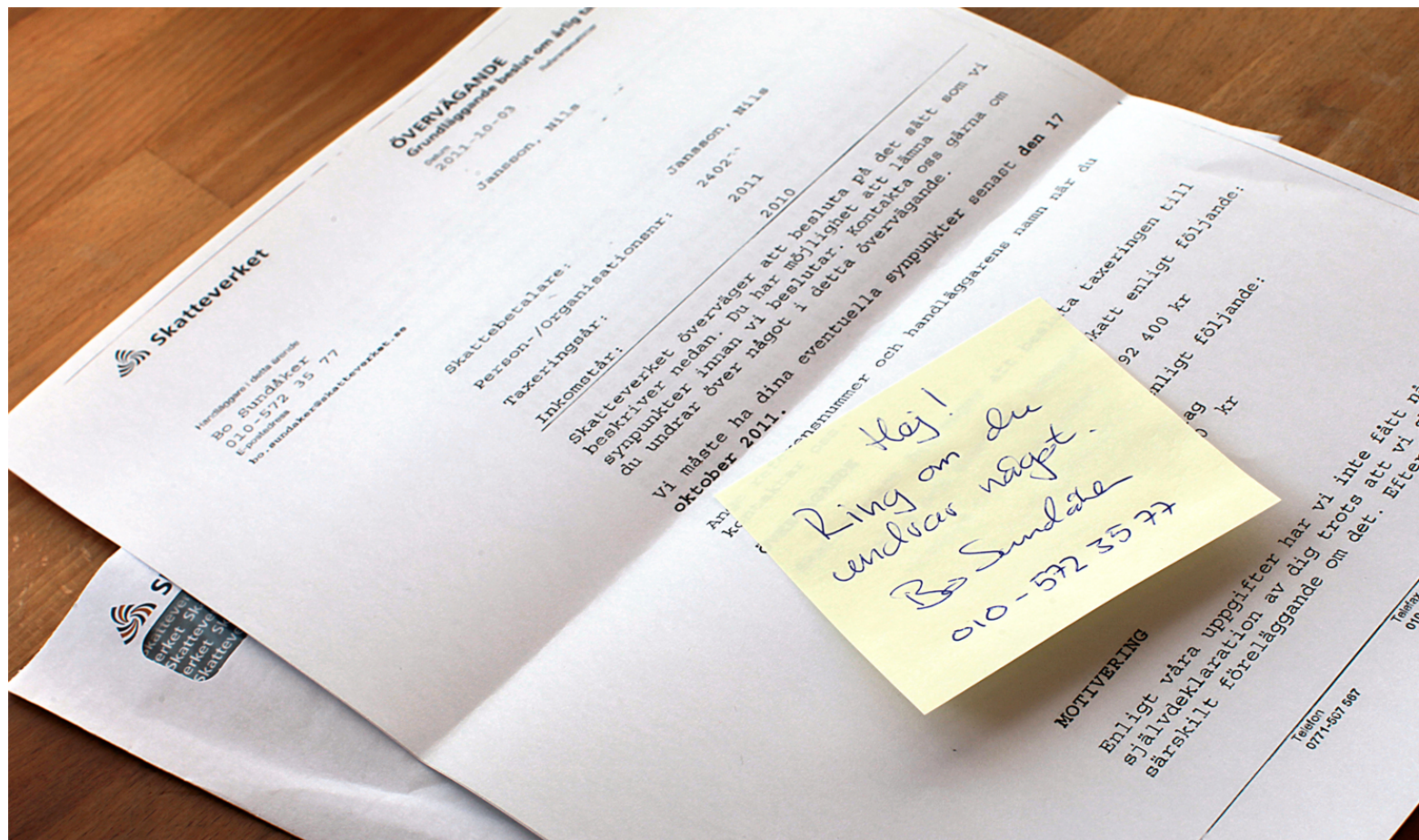
Målet bör också vara att **patienten är delaktig** utifrån sina förutsättningar och preferenser och att en **effektivare** användning av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås.”

Nära vård en Fokusförflyttning

Kunskapsstyrning och Nära vård

Innehåll och form?

Hur kan en sjukvårdsregional samverkan bidra ?

- Uppföljning
 - Storskaligt lärande
 - Koppla samman med kunskapsstyrningen
-
- Hur involverar ni kommunerna?
 - Hur tänker ni?